

Şərinə dastan qoşaram, Camaldın!

Muxtar respublikada illərdir ki, həyata keçirilən quruculuq tədbirlərinə şahidik. Şəhərlərimiz, kənd və qəsəbələrimiz kərpic-kərpic yenidən qurulur, müasirləşdirilir. Gözlərimiz önündə ucalan yaşayış binaları, salınan kənd mərkəzləri, çəkilən yollar, tikilən təhsil və mədəniyyət müəssisələri-bir sözlə, hər ötən ay yenilikləri görməyə alışmışıq. Müasirlik və modernləşmə yaşadığımız həyatın necə dəyərlər, ritminə çevrilib. Culfanın Camaldın kəndində həyata keçirilən kompleks quruculuq tədbirlərindən sonra bu ilin sentyabr ayının 15-də istifadəyə verilən obyektlər də muxtar respublikada kəndlərin modernləşdirilməsi istiqamətində görülən məqsədyönlü tədbirlərin davamıdır.

Camaldın öz müasir camalı ilə diqqətimi çəkdi. Bu kəndə, demək olar ki, yolum heç düşməyib. Elə yeni yol çəkilmişkən Camaldını daha yaxından görmək və camaldınlarla həmsöhbət olmaq istəyi bir şənbə günü istiqamətimi bu kəndə saldı. Bu dəfə bir yenilik edib mənzil başına çatmaq üçün ictimai nəqliyyatdan istifadə etdim. Məqsədim həm kənd camaatı ilə daha yaxşı həmsöhbət olmaq, həm də Camaldının yeni qu-

çvanımızın müasir kəndlərinin daha bir simasıdır. Bu sima dünyaya ölkəmizin gücünü, iqtisadi potensialını göstərir. Bu sima dünyaya müasir kənd modelini təqdim edir. Bu model ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinin muxtar respublikada uğurlu davamının göstəricisi, yüzlərlə kənd sakininin sevinci, gələcəyə nikbin baxışı, inamıdır.

Kənd mərkəzində inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik, bə-

dayam. Həyəti uşaqla doludur. Kimisi valideyni ilə gəlib qarşısında şəkil çəkdi, kimisi ətrafında velosiped sürür. Güllüş səsləri ətrafı bürüyüb. Yoldan ötən kənd sakini Fərman Rzayev uşaqlara diqqətlə baxdıqını görüb deyir: "Necə sevinməsinlər? Qışda kəndin o baxışından məktəbə gəlib çatınca palçıq bulaşır, həm də soyuq siniflərə girirdilər. Köhnə məktəb idi, qızdırmaq çətin olurdu. Amma indi müasir istilik sistemi ilə təchiz olunub. Rahatlığını hələ qışda hiss edəcəklər. Mən qış aylarında ailəmlə birgə Bakıya gedərəm. Amma bu şərait yaradıldıqdan sonra kənddən çıxmaq istəmirəm. Özüm də hər axşam gəlib kəndin mərkəzində dolaşaram. Vallah, kəndimizi belə gözəl görmək bizim də nəsibimiz oldu".

Doğru! Sevincinizə şərikik. Elə şərik olmaq üçün kənddəyik. Camaldının bugünkü camalından mənən qidalanmaq üçün burdayıq. Bilik günündə bu təhsil ocağı camaldın uşaqlar üçün əsl töhfə oldu. Onlar bir ömür boyu bu günün unutmayacaqlar.

Məktəb binasının açılış mərasimində iştirak edən Ali Məclis Sədrinin də dediyi kimi, təhsil sağlam cəmiyyət formalaşdırır. Ona görə də dünyada hansı proseslərin baş verməsindən asılı olmayaraq, mütləq təhsil inkişaf etdirilməlidir. Təhsilin əsas məqsədi isə gənclərə düzgün qərarlar qəbul etmək sənətini öyrətmək olmalıdır. Düzgün qərarlar qəbul etməklə insanlar böyük şəxsiyyətə, ölkələr isə qüdrətli dövlətə çevrilə bilər.

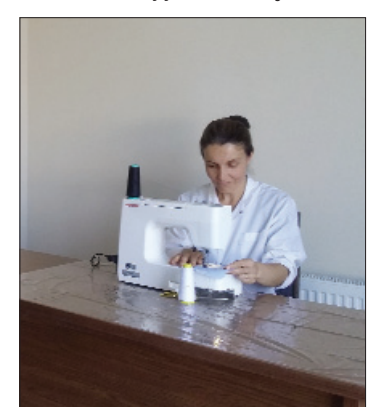
Kənd məscidindən azan səsi ucalır. Gəlini deyir ki, bir az gözle-

məli olacaqsınız, Hədiqə nəne namaz qılır. Allah ibadətini qəbul eləsin. 102 yaşlı Hədiqə nəne kəndin ən yaşlı sakinidir. Qəhrəman ana olub. Hazırda 10 övlad, 44 nəvə, 94 nəticə, 21 kütüncə sahibidir. Dünyagörmüş qadındır. Fiziki imkanları artıq çıxıb dolaşmağa imkan verməyə də, nəvələri çəkdiyələri şəkillərlə nəneni qiyabi də olsa kəndi gəzdiriblər. Deyir, öz gənclik çağlarına belə cah-cəlalı günlər yaşamaq nəsib olmasa da, şükürlər olsun, nəvələrim, nəticələrim bəhrələnecek yaradılan

muəllimi Zeynalabdin Abdullayevin qəlbinin qürur hissi ilə dolduğunu görmək çətin deyil. Deyir, bu, bizim kəndin tarixində bir ilkdir: "Mən 42 il müəllim işləmişəm. 1967-ci ildə əmək fəaliyyətimə başlamışam. Stul belə tapa bilmirdik oturmağa. Elə ondan sonrakı illərdə də əziyyətlərimiz çox olub.

sa, günah onun özündədir". Yazının əvvəlində bəhs etdiyim Roza nəneyə verdiyim vədə əməl edərək, onun da qapısını döyürəm. Sevincle qapını açır: "Ay qızım, lap nigaran qaldım, yemək də hazırlamışam, bəs sən niyə belə yubandı?"

Məktəbimizə yoxlama gələndə həmişə bizə deyirdi ki, sizlər daş üzərində çiçək bitirirsiniz. Sağlamlığımı əngəl yaratsa da, hələ kənddə tikinti işləri aparılanda gedib baxmışam. İstifadəyə verildikdən sonra da görmüşəm. Amma ən böyük arzum sinif qapısından içəri girmək, şagirdlərin arasında olmaqdır. İsmayıl müəllim (məktəbdə müəllim) söz verib, gəlib məni aparacaq. Ömrünü şam kimi şagirdlərinin yolunda eridən bir müəllim üçün bundan böyük sevinc nə ola bilər ki? Ömrünə ömür

rulan infrastrukturunu ilə bağlı təəsüratlarını dinləməkdir.

Saat 11:00-da Naxçıvan şəhərindən Camaldına gedən marşruta özümü çatdırıram. Kənd adamları bir-bir gəlir. İki qadının söhbətinə diqqət kəsilirəm. Qadının biri: "O gün bizim qız gecə görüntüsünü çəkmişdi, necə də gözəl görsənir. Kəndimiz indi bir başqa olub. Həkim ambulatoriyası sanki mini xəstəxanadır".

Arxadan kişilərin səsi eşidilir, bir-birlərinə gözdəyənlik verirlər: "Kəndin qurtaracağına qədər yol çəkilib. Hələ məktəbi demirsən? Məktəb deyil, sanki universitet binasıdır".

Hə, insanların üreyi doludur, danışmaq, Camaldının gül camalını hər kəsə duyurmaq istəyirlər. Yad olduğumu hiss edən bir sərnişin kimliyimi soruşur. Özümü təqdim edirəm. Sonradan tanış olub doğmalaşdığım Roza İbrahimova həvəslə müsahibə verəcəyini bildirir: "Gedək, qonağım ol, sonra yola salaram səni",-deyir.

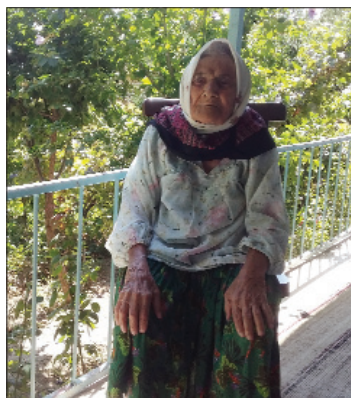
Saat 11:30. Avtobus hərəkət edir. Rahat və hamar yollar 12 tamamda məni və kənd adamlarını Camaldına çatdırır. Sürücüyə pul uzadarkən hamısı bir ağızdan: "Bizim kəndin qonağısan, xoş gəlib, səfa gətiribsen",- deyirlər. Bax beləcə ilk təəsüratım avtobusdan başlayır. Camaldınlılardan aldığım müsbət enerji ilə kənd mərkəzinə doğru yaxınlaşıram. Kəndin icra nümayəndəsi Əli Nəcəfovla salamlayıb, gözümləndiyi bütün gözəllikləri tələm-tələsik telefonun yaddaşına köçürürəm. Arxada Haçadağ əzəməti və bu əzəmətin ön planında ucalan, kənd və xidmət mərkəzləri. Belə mənzərənin qarşısında necə qürurlanmayasan?! Bu bizim Azərbaycanımızın, Nax-

çarıya, rabitə evi, polis sahə və baytarlıq məntəqələri, kitabxana, statistika otağı, mədəniyyət evi, poçt bölməsi, Yeni Azərbaycan Partiyası ərazi ilk təşkilatı, arxiv və 44 yerlik zal yerləşir. Rabitə evində poçt bölməsinin fəaliyyəti üçün lazımı şərait yaradılıb. Əli müəllim bildirir ki, kommunal xərcləri ödəmək üçün bundan əvvəl Ərazin kəndinə getməli olurdum. Həmçinin dərman almaq üçün. İndi aptekin də fəaliyyət göstərdiyi və lazımı tibbi avadanlıqlarla təchiz edilmiş ambulatoriyada həm də həkim, stomatoloq

fəaliyyət göstərir, palata, doğuş, manipulyasiya, peyvənd və qeydiyyat otağı vardır.

Xidmət mərkəzində qadın gözəllik salonu, bərbərxana, dərzi, ət satışı yeri, ərzaq və təsərrüfat malları mağazaları ilə tanış oluruq. Hər kəs formada, işinin başındadır. Dərzi Könül Novruzova: "Əvvəl evdə sifariş qəbul edirdim. İndi şəraitim evdəkindən də yaxşıdır",-deyib işinə davam edir. Mane olmamaq üçün sakitcə ordan uzaqlaşırıq. Budur, 3 mərtəbəli təhsil məbədgahının qarşısın-

sa, günah onun özündədir". Yazının əvvəlində bəhs etdiyim Roza nəneyə verdiyim vədə əməl edərək, onun da qapısını döyürəm. Sevincle qapını açır: "Ay qızım, lap nigaran qaldım, yemək də hazırlamışam, bəs sən niyə belə yubandı?"

calandı.

Kəndin içi ilə gəzirik. Günəşin isti şüaları yandırsa da, Camaldının hüsnü-camalından aldığımız zövq bütün maneələri dəf edir. Öyrənirik ki, kənddə 1772 nəfər əhali yaşayır. Əhalinin əsas məşğuliyyətini heyvandarlıq, maldarlıq və taxılçılıq təşkil edir.

Növbəti həmsöhbətimiz ibtidai sinif müəllimi Zəhra Nəcəfovadır. "Biz müəllimlərin sevinci bir yana, uşaqlar o qədər sevinclidir ki, bir-birlərinə partaları, divarları korlamamaq üçün sanki nəzarət edirlər. Deyirlər ki, gerek sinfimizi qoruyaq, Vallah, doğru deyirlər, heç evimizdə o cür şərait yoxdur, inanın, bəzən saatın fərqi də olmur. Qurub-yaradanlar bizi daha əzmlə çalışmağa sövq ediblər",- deyir Zəhra müəllimə.

Yolda kənd sakini Fərhad İbrahimovla qarşılaşırıq. "Qapımızın ağzınacan asfalt çəkilib. Kənd demək olmaz, qəsəbədir. Bu sevincdən üstün sevinc ola bilməz. 2 nəvəm məktəbə gedir. Hər səhər oyanıb əllərindən tutub, bax gördüyünüz bu rahat yolla məktəbə tələsirik",-deyən Fərhad babanın sevinci simasında əks olunur. Allah ömür versin, ay baba. Nəvələrinin xoş günlərinə şahidlik edəsən.

Eyvandan bizi izləyən 93 yaşlı Şərəbanı nəne çaya dəvət edir. Dəvətini qəbul edib onunla bir çay içirik. Söhbət əsnasında gəlini Fatimə Həsənzadəyə ilə bizi tanış edir. Deyir 40 ildən çox mədəniyyət sahəsində çalışıb. İndi təqaüddədir. Kəndlə bağlı sualımıza isə bir cümlə ilə cavab verir: "Belə bir dövrdə hər kim yüz il yaşama-

Qonaqpərvərliyinə, insanlığına minnətdarlıq hissi ilə sağollaşmağa gəldiyimi bildirirəm. Axşam tərəfidir, geri dönməyin zamanı çatıb. Roza nəne məni bağına aparır. Camaldın üzümünə qonaq edir. Hə, bax bu üzümün keçmək olmaz. Bu tərəflərin üzümü adı ilə tanınır. Belə bir məsələ var, deyirlər ki, bağban əli dəyməyən bağı ala q basar, qadın əli dəyməyən evi qəm-kədər. Bağının bağbanı da özüdür. Evin abad, bağın barlı-bəhərli olsun, ay nəne. Hər işi yanan ev, hər əkilən torpaq yurd yerlərimizdə qaynar həyatın göstəricisidir. İnsanların öz elinə-obasına, torpağına bağlılığıdır. İndi bu bağlar daha da möhkəmləndi. Sizi yurduza bağlayan vətən, torpaq, yurd bağlarında çiçəklər açdı. İndi o çiçəkləri bəsləmək, Camaldının hüsnü-camalını qorumaq sizə düşər, əziz camaldınlılar.

Yaradan, quran əllər var olsun! Tarix qurub-yaradanları heç vaxt unutmur!

Ruhiyyə Rəsulova,
Naxçıvan televiziyasının
baş redaktoru